

Ikt. sz.: NOB/33-1/2013.

NOB-9/2013.
(NOB-80/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2013. április 23-án, kedden, 10 óra 13 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Tájékoztató a Bethlen Gábor Alap működéséről, pályázatairól, aktuális kérdéseiről.....	5
<i>Dr. Lélfa Koppány tájékoztatása.....</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások .....</i>	<i>11</i>
<i>Dr. Lélfa Koppány válasza .....</i>	<i>13</i>
Tájékoztató a Kisebbségi Jogvédő Intézet működéséről	14
<i>Dr. Gyeney Laura tájékoztatása.....</i>	<i>14</i>
<i>Kérdések, észrevételek.....</i>	<i>16</i>
<i>Dr. Gyeney Laura válasza .....</i>	<i>17</i>
Tájékoztató a Nemzeti Regiszter működéséről.....	17
<i>Répás Zsuzsanna tájékoztatása .....</i>	<i>17</i>
<i>Kérdések, hozzászólások .....</i>	<i>20</i>
<i>Répás Zsuzsanna válasza.....</i>	<i>22</i>
Egyebek.....	23

Napirendi javaslat

1. **Tájékoztató a Bethlen Gábor Alap működéséről, pályázatairól, aktuális kérdéseiről**

Előadók:

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Dr. Lélfa Koppány vezérigazgató, Bethlen Gábor Alap

Mihály Erzsébet támogatásfinanszírozási igazgató, Bethlen Gábor Alap

2. **Tájékoztató a Kisebbségi Jogvédő Intézet működéséről**

Előadók:

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Dr. Gyeney Laura igazgató, Kisebbségi Jogvédő Intézet

3. **Tájékoztató a Nemzeti Regiszter működéséről**

Előadók:

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Milován Orsolya főosztályvezető, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Nemzetpolitikai Államtitkárság, Stratégiai Tervező és Tájékoztatási Főosztály

4. **Egyebek**

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Potápi Árpád János (Fidesz)**, a bizottság elnöke
Dr. Kovács Ferenc (Fidesz), a bizottság alelnöke
Ékes Ilona (Fidesz)
Gaal Gergely (KDNP)
Dr. Hoppál Péter (Fidesz)
Dr. Szili Katalin (független)

Helyettesítési megbízást adott

Kőszegi Zoltán (Fidesz) Ékes Ilonának (Fidesz)
Kalmár Ferenc András (KDNP) Gaal Gergelynek (KDNP)
Csóti György (Fidesz) dr. Hoppál Péternek (Fidesz)
Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) megérkezéséig Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)

Meghívottak részéről**Hozzászóló**

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár,
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Dr. Lélfa Koppány vezérigazgató, Bethlen Gábor Alap
Mihály Erzsébet támogatásfinanszírozási igazgató, Bethlen Gábor Alap
Dr. Gyeney Laura igazgató, Kisebbségi Jogvédő Intézet

Megjelent

Milován Orsolya főosztályvezető, Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkárság, Stratégiai Tervező és
Tájékoztatási Főosztály

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 13 perc)

Elnöki bevezető, napirend elfogadása, határozatképesség megállapítása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindenkitől elnézést kérek a csúszásért. Sok szeretettel köszöntök mindenkit a mai bizottsági ülésünkön.

A jegyzőkönyv számára szeretném bejelenteni a helyettesítéseket: Kovács Ferenc alelnök urat megérkezéséig én helyettesítem, Csóti Györgyöt dr. Hoppál Péter képviselő úr, Kalmár Ferenc képviselő urat - aki egyébként Szabó Vilmos képviselő úrral az Európa Tanácsban van, ott képviselik Magyarországot - Gaal Gergely képviselő úr, Kőszegi Zoltán képviselő urat pedig Ékes Ilona képviselő asszony helyettesíti.

Megkérdezem, hogy a napirendi javaslatot elfogadjuk-e. (Szavazás.) Úgy látom, hogy egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Tájékoztató a Bethlen Gábor Alap működéséről, pályázatairól, aktuális kérdéseiről

Az első napirendi pontunk egy tájékoztató a Bethlen Gábor Alap működéséről, pályázatairól, aktuális kérdéseiről. Az eladó Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár asszony, akit sok szeretettel üdvözlünk, és dr. Lélfa Koppány vezérigazgató úr a Bethlen Gábor Alaptól, illetve Mihály Erzsébet támogatásfinanszírozási igazgató, szintén a Bethlen Gábor Alaptól. Sok szeretettel köszöntöm önöket.

Államtitkár asszonynak adom meg először a szót.

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönjük szépen a meghívást, és köszönjük szépen, hogy a mai délelőtt alkalmunk van beszámolni gazdag, sokfajta programunkról. Miután mind a három napirendi pontnál fel vagyok tüntetve előadóként, ezért az első kettőnél nem veszem el a szót a munkatársaimtól, akik a szakkérdésekről sokkal jobban be tudnak számolni, mint én, hanem majd a harmadik napirendi pontnál vállalom az érdemi beszámolót magamra. Rögtön át is adom a szót a vezérigazgató úrnak, mert ő pontosabb képet tud adni a bizottságnak a Bethlen Gábor Alap működéséről és pályázatairól, támogatásairól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Vezérigazgató úr!

Dr. Lélfa Koppány tájékoztatása

DR. LÉLFAI KOPPÁNY vezérigazgató (Bethlen Gábor Alap): Köszönöm szépen, elnök úr.

Köszöntöm a tisztelt bizottság tagjait! Köszönöm szépen, hogy lehetőséget adtak számunkra a mai prezentáció megtartására. Szeretném előrebocsátani, hogy a jelen napirend tárgyalása semmilyen módon nem érinti az alappal kapcsolatos beszámolási kötelezettségeinket, tehát a Bethlen Gábor Alap 2012. évi aktivitásáról külön beszámolót fogunk benyújtani az Országgyűlés részére. Annyi még az ezzel kapcsolatos feladat, hogy az alap felett rendelkező bizottságnak és a kormánynak is meg kell tárgyalnia ezt a beszámolót, ami egyébként elkészült megfelelő határidőben, és a jogszabályok által előírt határidőben lesz lehetőség a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes úr útján benyújtani az Országgyűlés részére, és ebben a körben a bizottság számára is lehetőség lesz ezt a beszámolót végigolvasni, megismerni és megtárgyalni.

A prezentáció során törekedni fogok arra, hogy ahol lehetőség van erre, ott a 2012. és 2013. évi célkitűzéseinket, forrásainkat, elvárásainkat, és ha volt ilyen, akkor a változtatásokat részleteiben ismertessem, de nyilván, ez bizonyos esetekben nehézségekbe ütközik, mivel már április végét írjuk. Ennek megfelelően például a pályázati rendszer kapcsán elmondható, hogy

bár a pályázatokat már kiírtuk, sőt a pályázatok benyújtására előírt határidő is letelt, de a feldolgozások még folyamatban vannak, tehát olyan típusú statisztikával, hogy az idei évben hány nyertes pályázat van, milyen keretösszeget tudtak kapni a pályázók, erről egyelőre még nem tudok nyilatkozni. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

Az alap rendelkezésére álló források: az első dián ez követhető, hogy a Bethlen Gábor Alap, mint elkülönített állami pénzalap költségvetését az Országgyűlés a költségvetési törvényben határozza meg, és ez az idei évben sem volt másképp, tehát a 2013. évi költségvetési törvény részletesen szabályozza az alap költségvetését. Az elmúlt évtől eltérően ez egy kicsit bővült, és most már kifejezetten támogatási előirányzati célonként részletezi a költségvetési törvény a Bethlen Gábor Alap költségvetését, korábban ugyanis egy gyűjtő - támogatási célra szolgáló - előirányzat szerepelt benne, valamint az alapkezelő működési költsége, tehát ez a két sor szerepelt benne. Azt gondolom, hogy ez a bővebb, részletesebb megközelítés mindenki számára átláthatóbbá teszi az alap költségvetési előirányzatait.

Ezen táblázat alapján már látható, hogy az idei támogatási célra szolgáló előirányzatok meg fogják haladni az elmúlt évit, egész pontosan a jelenlegi ismereteink szerint 13,4 milliárd forint az, amely az idei évben támogatási célra rendelkezésre áll az alapon. Az elmúlt évben ez 12,4 milliárd forint volt, tehát egymilliárd forintos növekménnyel tudunk itt számolni, de hozzá kell tennem, hogy a „Szülőföldön magyarul” pályázati rendszer pontos forrásigényét még nem ismerjük. Az elmúlt évben ez 5,5 milliárd forint volt, de a tavalyi évben pótlólagos forrást kellett biztosítani, hogy valamennyi igénylő megfelelően részesülhessen a támogatásban. Feltételezzük, hogy az idei évben is szükség lesz erre a beavatkozásra, de mivel a pályázat feldolgozása még folyamatban van, ezért pontos összeggel nem tudok szolgálni erről.

A pályázati rendszer részletes bemutatásával kapcsolatosan szeretném elmondani, hogy minden pályázati felhívás és pályázati felhívások alapján benyújtott pályázat bírálatát egy hosszas szakmai munka előzi meg, amelynek eredményeképp az alapkezelő értékeli a pályázatok benyújtott formai feltételeit. Amennyiben szükséges, hiánypótlásra hívjuk fel a pályázókat, melyre egy alkalommal van lehetőség. Ezt követően összeáll a javaslat, amit a Bethlen Gábor Alap Kollégiuma elé tudunk terjeszteni, így van ez az idei évben is. A pályázati felhívásokat február hónapban tudtuk megjelentetni, ennek érdekében az alap kollégiuma már ülésezett, és egyöntetűen, egyhangúlag támogatta a javaslatainkat, és ezt követően tudott a bizottság döntési helyzetbe kerülni, s ez alapján tudtuk meghirdetni idén, február első felében a pályázatokat.

A részletes bemutatással kezdeném, és a magyar kultúráért és oktatásért pályázati felhívásról beszélnék először. Az idei évben, hasonlóan a tavalyi évhez, ebben két alrendszer működött, melyben egy 400 millió forintos keret szolgál a központi felhívások finanszírozására, továbbá 200 millió forintos keret szolgál a regionális közreműködő szervezetek útján történő finanszírozásra. Itt a pályázati célok, a pályázati elvárások megegyeznek az elmúlt évvel. Azt gondolom, hogy ez kidolgozott volt, és igen sikeres pályázatról beszélünk, ezért ebben nincs változás, viszont néhány változást mégis szeretnék kiemelni ennek kapcsán.

Egy dolgot már említettem, hogy egy hónappal korábban került kiírásra a pályázat, ami önmagában nem jelent túl sokat, pusztán egy időbeli előrehozatalt, viszont azt látnunk kell, hogy az előző év tapasztalatai alapján a legtöbb pályázat programfinanszírozásra irányult, ezek a programok pedig alapvetően nyárra datálhatóak. Tehát optimális esetben arra törekszünk, hogy a nyári programok megvalósítására a pályázatok már aláírt támogatási szerződéssel, és lehetőség szerint kifolyósított támogatással rendelkezzenek, mert ez nagyon fontos a programok sikeres megvalósítása érdekében, hogy ne kelljen előfinanszírozni minden esetben a pályázóknak ezeket a programokat és költségeket.

A pályázói körre jellemző, hogy az alanyi körből kikerültek az idei évben a diaszpóra szervezetei, valamint Ausztria szervezetei, a magyar szervezetek vesznek részt a pályázaton. Ez több szempontból előnyös: egyrészt a rájuk eső forrást szét lehet osztani az egyéb szervezetek között, melyek a pályázat alanyi körében bent maradtak, viszont ők sem maradnak finanszírozás nélkül, hiszen a Kőrösi Csoma Sándor Program keretében tökéletesen megoldható a finanszírozásuk. Másrészt gondolni kell azokra a diaszpóra szervezetekre, melyek - elég, ha a dél-amerikai szervezetekre gondolunk - olyan problémákkal szoktak szembesülni, hogy a számunkra nyilvánvaló, egyértelmű és megbízható postai szolgáltatások vagy szünetelnek hetekig, vagy nem működik a posta, s a küldemények nem érkeznek meg a címzettekhez. Éreztük az ezzel kapcsolatos problémákat, ezért úgy láttuk, nem feltétlenül célszerű, ha beteljük őket az igen szigorú határidőkhöz kötött támogatási rendszerbe. Úgy gondolom, ez a változás mindenki számára meglepéssel szolgálhat.

A pályázati célok száma csökkent az idei évben. Az előző évben hat pályázati célt különböztettünk meg, az idei évben négy ilyen cél jelent meg, azonban ez a felhasználói kört nem csökkenti, hanem bővíti, mert korábban a támogatási összegeknek csak bizonyos százalékát lehetett működési célra felhasználni, kifejezetten programokhoz kapcsolódóan, vagy beruházás-finanszírozáshoz kapcsolódóan. Ez az idei évben már úgy módosul, hogy az egyházak és civil szervezetek által fenntartott oktatási, szociális, kulturális, gyermekjóléti intézmények esetén tisztán működési célú támogatásra is lehet pályázatot benyújtani, emellett a támogatási program preferálja továbbra is a programfinanszírozási célú támogatásokat, valamint a beruházásokat is.

Egy dolgot hagyunk változatlanul, ez pedig az írott és elektronikus média, valamint a könyvkiadás finanszírozása. Ezt azért célszerű külön pályázati célként megjeleníteni, hiszen ebben a körben jellemzően nem a szokásos civil szervezeti kör pályázik, hanem profitorientált gazdasági társaságok végzik ezt a tevékenységet, tehát ők nyújtják be a pályázatokat, ennél fogva ezt a pályázati célt külön is kellett egyeztetnünk, engedélyeztetnünk a támogatást vizsgáló irodával. Hiszen itt állami támogatásról van szó, amely nem feltétlenül kizárólag kulturális támogatás, és mivel profitorientált gazdasági szervezetek vesznek ebben részt, ezért külön is meg kellett futnunk ezt a kört. *(Dr. Kovács Ferenc megérkezik az ülésterembe.)*

A támogatási összegek tekintetében az alsó határok módosultak. Az előző évi tapasztalatok alapján 200 ezer forintra növekedett a legalacsonyabb támogatási összeg Magyarország, Muravidék, valamint Horvátország szervezetei esetében. A támogatási összegek mértéke, a maximális támogatási összeg magyarországi székhelyű szervezetek esetében is megemelésre került. Az elmúlt évben erre 2 millió forint állt rendelkezésre, az idei évben ez már 4 millió forintra növekedett. Ezt az indokolja, hogy ezek a szervezetek, tehát magyarországi székhelyű szervezetek pályázatára akkor van lehetőség, ha ők valamely határon túli szervezettel együttműködésben, vagy határon túli cél érdekében bonyolítják le ezt a programot, illetve ezt a célt ennek érdekében valósítják meg. Ezért úgy gondoltuk, hogy a tavalyi tapasztalatok alapján indokolt, hogy ezt az összeget felemeljük.

A regionális pályázati felhívások specifikumairól szólva elmondhatom itt, hogy 200 millió forint áll erre rendelkezésünkre. Itt is megjelentek a pályázati felhívások, és itt is lezárult a benyújtási határidő. Felvidéken, Kárpátalján, Erdélyben és a Délvidéken a közreműködő szervezetek segítségével végezzük ezen forrás kihelyezését. A rendelkezésre álló összeg Erdélyben a legmagasabb, ott 84 millió forint, Felvidéken 46 millió forint, Kárpátalján s a Délvidéken pedig 40, illetve 30 millió forint. Ennek az összegnek a kihelyezésére a lebonyolító szervezetek javaslata alapján kerül sor; egyébként ők maguk véleményezték a pályázati kiírást is, és ezt mi az egyeztetés után tudtuk elfogadni, ami azért is fontos, mert a helyi szempontok meg tudtak jelenni a pályázati felhívásokban. A megpályázható összeg alsó határát 50 ezer forintról 100 ezer forintra növeltük egységesen,

minden régióban. Ez az emelés Kárpátalját és Délvidéket érinti, ahol korábban 50 ezer forint volt a minimális pályázható összeg.

A statisztikák szerint - a bal oldali kördiagramon látható a 2012. évi támogatott pályázatok cél szerinti kimutatása - a legjelentősebb érdeklődés, mint már említettem, a világoskék szelet jelzi ezt, a kulturális, ifjúsági és hagyományörző programokra irányul. Tehát minden esetben a programfinanszírozás volt a legjelentősebb pályázati cél, emellett természetesen nagyon nagy érdeklődés volt a beruházási célú támogatások iránt is.

A jobb oldalon látható oszlopok a regionális pályázatok megoszlását mutatják. Itt a benyújtott pályázatok, valamint a támogatásban részesített pályázatok egymáshoz viszonyított arányát látjuk. Összefoglaló adatként elmondható, hogy 2012-ben összesen 3276 pályázatot tudtunk befogadni, ebből a bizottság közel 1500 pályázatot tudott támogatásban részesíteni.

A 2013-as helyzetkép és statisztikai gyorsjelentésünk alapján a beérkezett pályázatok száma 4074, tehát ez a 25 százalékos növekmény igen jelentősnek nevezhető, komoly többletfeladatokat ró az alapkezelőre, és a feldolgozás tekintetében is sokkal komolyabb, nagyobb munkát kell elvégeznünk. Mindennek ellenére arra törekszünk, hogy sikerüljön megőrizni azt az egy hónapos időelőnyt, amit a pályázati felhívások korábbi időpontban történő megjelenítése tett lehetővé.

Az egyedi kérelmeket tartalmazza a következő oldal, ennek a tényadatait, a 2013. év I. negyedév tényadatait. Ezekről az egyedi támogatási ügyletekről szólva fontos elmondani, hogy itt, ezen előirányzatok terhére kerülnek finanszírozásra a nemzeti jelentőségű intézmények, valamint azok a szervezetek is, ideértve a nemzeti jelentőségű programokat is, ahol a programnak a nemzeti jelentőségű minősítését a Magyar Állandó Értekezlet elfogadta az előirányzat-csoport tekintetében, az egyedi kérelmek terhére kerülnek finanszírozásra. Az elmúlt évben 244 szervezet számára tudtunk forrást biztosítani erre a célra, és a mai napon, a legfrissebb információk szerint a beérkezett 84 kérelem alapján 41 támogatási döntést sikerült meghozni. Ebből az összes támogatási összeg több mint 4,5 milliárd forint, és ebből közel 4,4 milliárd forintot a nemzeti jelentőségű intézmények finanszírozására fordított az alap fölött rendelkező bizottság.

Külön szeretném kiemelni a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem támogatását, ahol a szokásos 2 milliárd forintos működési támogatáson túl további, közel 1,4 milliárd forintos beruházási célú támogatást biztosított a kormány döntése alapján az alap fölött rendelkező bizottság. Valamint szeretném kiemelni a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola támogatását, ahol a főiskola a szokásos működési támogatás mellett 500 millió forintos támogatási összegben részesült. Ennek egy része működési célú, a nagy része pedig beruházási célra szolgál; a főiskola tetőszerkezetét szeretnék megújítani ebből a keretből. Tehát, mint mondtam, 41 támogatási döntés meghozatalára került sor, és ezek többségét a nemzeti jelentőségű intézmények teszik ki.

A nemzeti jelentőségű programok finanszírozásáról szólva elmondhatjuk, hogy a tavalyi célokkal megegyező feltételekkel került kiírásra a pályázat. Az elmúlt évben 106, az idén 104 ilyen program finanszírozására került sor. Reményeink szerint itt még a szokásos, az egyéb pályázati keretektől eltérően már májusban döntéshozatal születhet a támogatásról. Láthatók a dián a programok céljai. A rendelkezésre álló forrás itt sem változott érdemben, körülbelül 190 millió forint áll rendelkezésre erre a célra.

Rátérek a „Szülőföldön magyarul” támogatási programra, közismertebb nevén az oktatás-nevelési támogatásra. A tisztelt bizottság már több alkalommal kapott részletes tájékoztatást ezen programról, legutóbb pedig a Magyar Állandó Értekezlet Oktatási és Kulturális Szakbizottsága is foglalkozott a kérdéssel. A szakbizottság tagjai alapvetően arra voltak kíváncsiak, hogy mennyiben lehet célszerű megújítani ezt a támogatási programot. Erről szólva elmondhatjuk, hogy az elmúlt tíz évben gyakorlatilag változatlan támogatási összeggel biztosítjuk - a jogelőd szervezetek biztosították - ezt a támogatási formát, igazából

csak a támogatottakhoz való eljuttatás módjában történt változás. A legjelentősebb változás 2011-ben történt meg, akkor elég sok figyelmet és médiavisszhangot is kaptunk e tekintetben, de azt gondolom, hogy az idő igazolta a változások szükségességét. Mostanra ez a támogatási rendszer hatékonyan és jól működik abban a tekintetben, hogy a támogatottakhoz megfelelő módon jut el a támogatás.

Az pedig, hogy milyen módon érdemes majd átalakítani ezt a támogatási rendszert, ezt nyilván partikuláris változásokkal nem lehet kezelni, én azt gondolom, hogy ez egy komplett rendszer, tehát koncepcionális változásra lehet szükség adott esetben, amit, mint minden ilyen esetben, meg kell, hogy előzze egy alapos szakértői vizsgálat. Nem szeretném, és nincs is olyan cél, hogy egy esetleg kritikákat kapó rendszert felváltsunk egy olyannal, amelyik még kevésbé hatékony, ezt tehát mindenképpen szeretnénk elkerülni, ezért mindenképpen egy komplex vizsgálatnak kell megelőznie az esetleges változásokat.

A támogatási összegek, mint jeleztem, változatlanok. Az oktatás-nevelési támogatás 20 ezer forint, tankönyv- és taneszköz-vásárlásra 2400 forint áll rendelkezésre, a hallgatói támogatásra pedig 2800 forint van. A hallgatói támogatás váltja ki a legkisebb érdeklődést, gyakorlatilag elhanyagolható a teljes támogatási összeghez képest.

Tavaly 5,5 milliárd forintot helyeztünk ki, és a 250 ezer támogatottból jól láthatóak ezek a számok. Körülbelül 250 ezer fő magánszemély támogatását intézte az alapkezelő, minden esetben határon túli partnerek közreműködésével, lebonyolítóként történő bevonásával. Itt jellemzően a pedagógus szövetségekre támaszkodunk, a Délvidék kivétel ez alól, hiszen ott Concordia Minoritatis Hungaricae civil szervezet a lebonyolítónk, őket vesszük igénybe a támogatás kihelyezéséhez, és minden esetben a legnagyobb hazai pénzügyi intézmény útján folyósítjuk a támogatást. Ez alól kivétel Szlovénia és Horvátország, az ottani támogatottak esetében közvetlenül a lebonyolítókhoz juttatjuk el a támogatási összegeket.

A Határtalanul! programról szeretnék még tájékoztatást adni. A Határtalanul! program is olyan jelentőséggel bír, melyről a tisztelt bizottság már többször kapott részletes tájékoztatást. A program szervezése az időközben megszűnt Apáczai Csere János Közalapítvány keretében indult. 2011-ben az alapítvány megszűnt, s a Bethlen Gábor Alapkezelő, az alapítvány jogutódja vette át az ezzel kapcsolatos feladatokat. Az integráció sikeresen megtörtént, és 2012-ben, az előző évben volt a teljes első év, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő szervezésében a Bethlen Gábor Alap terhére került meghirdetésre a Határtalanul! program. Azt gondolom, hogy ez igen sikeres volt, ezért ezt igyekeztünk átmenteni az idei évre, és itt is februárban meghirdettük a pályázatokat.

A három pályázati cél megegyezik az előző évvel, tehát a hetedikeseknek szóló osztálykirándulások, továbbá a gimnáziumok és szakiskolák közötti együttműködések finanszírozása képezik a támogatás fő céljait. Az alapkezelő lényeges feladata volt, hogy az oktatási intézmények fenntartói változásával kapcsolatos esetleges pályázói elbizonytalanodást kezelje. Ennek érdekében nyílt napokat tartottunk a Magyarország Házában a programmal kapcsolatosan, igen nagy érdeklődés mellett, és ahol ilyen igény merült fel, ott helyszíni tájékoztató keretében is elmondtuk a tudnivalókat a pályázók, illetve a fenntartók részére. Továbbá folyamatosan egyeztettünk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ képviselőivel, vezetőivel annak érdekében, hogy az átállást minél zökkenőmentesebben és egyszerűbben tudjuk lebonyolítani.

A statisztikáról szólva elmondhatjuk, hogy az idei évben némiképp alacsonyabb számban érkeztek be a pályázatok. A tavalyi évben 743 pályázat érkezett, az idei évben pedig 713 pályázat érkezett be. Azonban el kell azt is mondani, hogy a támogatási program, a Határtalanul! program gerincét adó, a hetedikesek részére meghirdetett osztálykirándulásokra beérkezett pályázatok száma szerencsére növekedett, tehát ott fokozódott az érdeklődés, ugyanis 490-ről 533-ra nőtt a pályázó iskolák száma. 2012-ben a nyertes iskolák száma 409 volt, ebből 315 általános iskola, 58 szakiskola és 36 gimnázium részesülhetett támogatásban.

A szakképző iskolák közötti együttműködési programokra beérkezett pályázatok csökkenése 138-ról 88-ra csökkent, ami elég jelentős csökkenés. Azt gondolom, hogy ez magába a programba van kódolva, hiszen az ilyen típusú intézmények száma véges a Kárpát-medencében, tehát a folyamatos pályázói érdeklődés fenntartása némi változtatásokat tesz majd szükségessé a jövőben. Ezért mind a gimnáziumok, mind a szakiskolák esetében a részükre meghirdetett pályázatok esetén vizsgálni fogjuk, hogy mivel tudjuk még vonzóbbá, még érdekesebbé tenni ezt a programot, hiszen alapvetően továbbra is sikeresnek nevezhető, viszont azt nem tartjuk szerencsésnek, hogy ezen pályázatok száma a jövőben is tovább csökkenjen. A gimnáziumok esetében - a pontos számot mondom - 114 helyett 92 pályázat érkezett be. Ezek a számok összességében jóval magasabbak, mint amelyek támogatásban részesültek az előző évben.

Az utazások célterületeivel kapcsolatos kimutatások bizonyára nem okoznak túl nagy meglepetést. Látható itt az utazások pályázók általi dokumentálása, sok fotót és idézetet betettünk a pályázók részéről. Erdélybe történt a legtöbb utazás, közel 59 százaléka az utazásoknak, Felvidékre 16,4 százalék, Kárpátaljára 15,4 százalék, a Délvidékre pedig az utazások 8 százaléka irányult. Kárpátalja esetében azt érdemes kiemelni, hogy plusz két ponttal jutalmazta a pályázati kiírás azokat, akik Kárpátalját tervezték úti célként, mert fontos volt, hogy oda minél több utazás irányuljon; elmondhatjuk, hogy sikeres volt ez a törekvés. Horvátország és Szlovénia is bekerült az elmúlt évben a választható úti célok közé, de nem jelentős az arányuk, hiszen együtt sem éri el a 2 százalékot az ide irányuló utazások számaránya.

Az elmúlt év statisztikai adatai alapján elmondható, hogy a programban résztvevő diákok száma meghaladta a 17 ezer 200 főt, ebből 14 ezer 500 itthoni és közel 2700 külföldi diák vett részt a programban, őket pedig közel 2000 fő tanári kíséző kísérté el ezekre az utazásokra. Valamennyi pályázó számára kötelező írásban és fényképekkel dokumentálni az utazás tapasztalatait. Nagyon jól előkészített programról van szó, nagyon nagy hangsúlyt fektet a pályázat arra, hogy megfelelő felkészítésben részesüljenek a diákok az utazásokat megelőzően. Ennek érdekében a szülők és a diákok megfelelő tájékoztatást kapnak a tervezett programról, valamint a célterületről, és ezt követően folyamatos konzultációk és kiselőadások előzik meg az utazások előkészítését. Az utazást követően pedig egy értékelő osztályfőnöki óra keretében kerül sor a tapasztalatok összegzésére, valamint mindenki számára kötelező, hogy elektronikusan is dokumentálja felénk az utazás sikerét, leírja a tapasztalatokat, és lehetőség szerint a helyi, illetve országos média útján is közzétegye azt.

Három pályázati célról szeretnék még beszélni. Ezek talán nem annyira ismertek, bár a tavalyi évben a „2012 a külföldi magyar óvodák éve” pályázati program azt gondolom, hogy megfelelően hozta a várt eredményeket, rendkívül sikeres volt. A program célja a külföldi magyar nyelvű óvodai oktatás és képzés színvonalának emelése volt, és nem titkolt, deklarált célként a magyar nyelvű iskolai oktatás megfelelő gyermek-utánpótlásának biztosítása is célja volt ennek a programnak, melyet rendkívül sikeres programként tudunk elkönyvelni. A programról láthatók a dián képek. 45 ezer forintos támogatást tudunk adni a programban részt vevő pedagógusok részére, összesen 93 fő vett részt benne, és a megfelelő óvodapedagógiai ismeretek átadása volt a cél. Nyáron voltak itt, Budapesten, és a program sikerrel zárult le.

A következő pályázati cél a Szász Pál ösztöndíjpályázat. 2012 nyarán került sor a Budapesti Ügyvédi Kamara, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, valamint a Bethlen Gábor Alapkezelő közötti háromoldalú együttműködési megállapodás megkötésére, amely megalapozta a program lebonyolítását. Itt az elsődleges cél az, hogy a határon túl, az adott ország többségi nyelvén jogi tanulmányokat folytató magyar nemzetiségű hallgatók jogi tanulmányaihoz járjunk hozzá. A pályázati összeg 50 ezer forint/hó, tehát igen jelentős ösztöndíjpályázatról beszélünk. A cél pedig egyértelmű, a szülőföldön történő megmaradás

elősegítése azáltal, hogy ezek a hallgatók a tanulmányaik befejezése után a szülőföldjükön megmaradva ügyvédként, ügyészként, bíróként, vagy a közigazgatásban, valamely vezető beosztásban támogassák a magyar közösséget, és segítsék a szülőföldön való megmaradást és gyarapodást, hiszen képzett jogi elit nélkül ez igen nehezen elképzelhető. Az elmúlt évben 25 támogatott részére tudtunk támogatást biztosítani.

A Budapesti Ügyvédi Kamara, amellet, hogy részt vevő és partnerünk ebben a programban, hasznos tanácsokkal segít bennünket a pályázat kiírásában, és vállalta azt is, hogy az ügyvédi kamarában lévő tagszervezetek, ügyvédek, ügyvédi irodák, akik nemzetközi joggal is foglalkoznak, tutorálják a hallgatókat, illetőleg nyári gyakorlatra lehetőséget biztosítanak a támogatásban részesült hallgatók számára. Ez az idei évben nyári gyakorlat formájában meg is fog történni, és bízunk benne, hogy ez sikeres lesz számukra minden tekintetben, mind a képzés, mind a kapcsolatépítés szempontjából.

Bár szerkezetileg lehet, hogy jobb lett volna, ha közvetlenül az óvodák éve után beszélek az idei év másik, most utolsóként említésre kerülő pályázatáról, a „2013 a külhoni magyar kisiskolások éve” pályázati programról. Az óvodások éve, azaz a külhoni óvodák éve program elve alapján, ennek természetes folyamánként került sor ezen pályázati felhívás meghirdetésére, hiszen az óvodai oktatás színvonalának növelése mellett deklarált cél volt a magyar nyelvű általános iskolai oktatás színvonalának és gyermek-utánpótlásának a biztosítása. A program célcsoportja a gyermekek és szülei, akik érdekeltek az óvoda utáni iskolaválasztásban, az ő részükre szól elsődlegesen a program, viszont azok a tanárok, óvodapedagógusok, iskolapszichológusok és egyéb szakemberek számára is szól, akik részt vesznek a gyermekek képzésében, oktatásában. A szórvány esetében pedig tovább bővül a kör a magyar nyelvű oktatásban részt vállaló egyházi személyekkel és hitoktatókkal, ugyanis, ahol szervezett magyar nyelvű oktatás nem biztosítható, ott az oktatás alternatív formáit is igyekszünk ezzel elősegíteni.

Három pályázati célt hirdettünk meg: módszertani továbbképzési lehetőséget a program céljának megfelelő tevékenységet kifejtő magánszemélyek részére, a „Ringató” program ismeretanyagának átadása az óvoda- és iskolapedagógusok részére, valamint az óvoda- és iskolapedagógusok együttműködése alapján létrejövő jó gyakorlatok, valamint pedagógiai programok, ismeretek kidolgozására szintén pályázati célt hirdettünk meg.

Egyelőre ennyit szeretnék mondani, s ha kérdés van a tisztelt bizottság részéről, akkor állok rendelkezésükre. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, vezérigazgató úr.

Megkérdezem, kinek van kérdése. *(Jelzésre.)* Gaal Gergely képviselő úr!

GAAL GERGELY (KDNP): Köszönöm szépen.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Vezérigazgató Úr, Igazgató Asszony! Először is örömmel hallottam a sokrétű támogatási lehetőségekről, de különösen megragadta a figyelmemet a Határtalanul! program sikere, a külhoni magyar óvodák évének sikere és a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj. Engedje meg, vezérigazgató úr, hogy az ön által említett néhány dologgal kapcsolatban kérdést tegyek fel. Az első egy abszolút gyakorlati kérdés, hogy esetleg ez a prezentáció a bizottság számára elérhetővé tehető-e. *(Dr. Lélfi Koppány: Természetesen.)* Igen, akkor már meg is kaptam a választ. Köszönöm.

A második az, hogy említette külön a dél-amerikai szervezeteket, és azt, hogy az adminisztrációval és az információáramlással kapcsolatos nehézségek miatt nehezebb ebbe a támogatási körbe bevonni az ottani szervezeteket. Erre van-e valamilyen mód, hogy ezt áthidaljuk, vagy milyen rendszerrel tudjuk ezt megoldani?

A harmadik kérdésem egy egészen konkrét dolog, hogy a „Szülőföldön magyarul” program esetében a prezentációban említésre került a hallgatói támogatás, és fölkelte a figyelmemet ez a 2800 forintos összeg, mely első ránézésre nem tűnik túl soknak. Nem tudom, hogy ez havi összeg-e, vagy egy egyszeri összeg, mindenesetre elég alacsonynak tűnik, figyelembe véve, hogy a pályázásnak önmagában is lehetnek költségei. Hányan jelentkeznek erre, hányan kérik ezt a támogatást, illetve van-e esetleg lehetőség ennek a növelésére? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés? *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, én szeretnék kérdezni. Az egyik slide-on láttam - csak elfelejtettem, hogy pontosan mi volt az, mert hirtelen 123 oldalt megnéztünk sok számmal -, hogy Horvátországnál és Szlovéniánál nem voltak pályázók, ott nulla volt beírva. Nem emlékszem már pontosan, hogy melyik is volt ez, de érdekelne, hogy miért történt így. A másik, hogy a dél-amerikai pályázatokat, illetve a pályázók körét említette képviselőtársam, erre talán válasz az, hogy a Kőrösiben részt vevők, akik kikerültek oda, nagyon sokat tudnak ebben segíteni. Gyakorlatilag az egyik feladatuk a hagyományápolás, de minden egyéb, így például az oktatás stb. mellett az is, hogy segítsék a pályázatírást, illetve a Bethlen Gábor Alapkezelővel való kapcsolattartást, de egyáltalán, mindenféle Magyarországgal való kapcsolatot segítsenek.

A későbbiekben akartam elmondani, de előbb megteszem - két hete bejelentettem, hogy egy észak-amerikai, illetve egy dél-amerikai látogatásra kerül sor -, Észak-Amerikában Kövér László elnök urat helyettesítettem, illetve Dél-Amerikában pedig mint bizottsági elnök voltam a dél-amerikai LAMOSZSZ-értekezleten, amelyre a múlt hét végén, péntek-szombat-vasárnap került sor. Ezen az ottani magyar szervezetek mondták el a tapasztalataikat, a nehézségeiket, mindent, ami őket érinti, de Észak-Amerikában találkoztunk a Kőrösi-program által kiküldött hölgygel, illetve fiatalemberrel is, akik már megkezdték ezt a feladatot. Szinte nem is lehet felsorolni, hogy milyen feladataik vannak, de nyilván, mindenkinek más és más a feladata attól függően, hogy milyen közösséghez került, és hogy az a közösség, az a civil élet milyen szervezeti formát mutat per pillanat. Feladatuk például a sajtóhírek elkészítése, fényképezés egy-egy rendezvényen, a gyerekek összeszedése, akár táncpróbák elindítása, tehát minden-minden rájuk hárul, ami elég nagy feladat, de úgy gondolom, hogy nagyon érdekes azok számára, akik részt vesznek ebben a Kőrösi-programban.

Másrészt az ottani magyarságnak ez egy óriási segítség. Elmondhatom azt, hogy konkrétan a Bethlen Gábor Alappal kapcsolatosan jegyezték meg az általános tapasztalat mellett, hogy nyilván, nagyon örülnek minden segítségnek, amit Magyarországtól kapnak, de két negatívumot is említettek. Az egyik az, hogy a pályázati rendszer, a pályázatírás rendkívül bonyolult, azt mondták, hogy nem egyszerűsödött. Mi folyamatosan megígérjük, és azt mondjuk, hogy próbáljuk az adminisztrációt csökkenteni, leépíteni, csak azt hagyjuk benne, amit nagyon-nagyon muszáj. Ezt kérjük folyamatosan, de én magam is, mint polgármester, látom azt, hogy ebben szerintem radikálisan nem léptünk előre; ezt úgy mondom, mint kormánypárti képviselő, ha ellenzéki lennék, azt mondanám, ez nagyon nehéz. Egy-egy pályázatnál több száz oldalt kell aláírni, a számlát még hitelesíttetni is kell, ugyanazt a számlát melléteve, lefénymásolva, hitelesítve, és ha véletlenül lemarad egy aláírás, amit egyébként abban a pályázati dokumentációban 123-szor láttak már, utána visszakerül újra. Ezt nem a BGA-ra mondom, hanem egyáltalán, csak a BGA-nál jegyezték meg, hogy itt is sajnos rendkívül bonyolult ez, és nekik nehézkes, mert nagyon messze vannak, és számukra az egyeztetés, a kapcsolattartás nagyon nehéz.

A másik pedig az, amit nemcsak itt, hanem máshol is elmondtak, hogy az egyszerű emberek, akik ellátogatnak ezekre a rendezvényekre, részt vesznek a programokon, örülnek, hogy ilyen van, de a végén mindig megkérdezik, hogy a magyar állam egyébként miért nem támogatta. Hiába van kiírva, hogy BGA, vagy Bethlen Gábor Alap, hiába mondják el azt,

hogy mi is ez, de igazából egy átlag magyar ember, falusi vagy városi, teljes mindegy, ebből nem szűri le azt, hogy ez a magyar állam támogatása, csak mert a Bethlen Gábor Alapon keresztül megy, de ugyanezt elmondhatnánk egyébként a Balassi Intézetre is. Tehát nem jelenik meg Magyarország neve, vagy a magyar állam neve, ezért el kellene gondolkozni azon, hogy ezt hogyan lehetne vagy a névbe belecsempészni, vagy más módon megjelentetni, ha nem a névben szerepel, akkor kiegészíteni ezzel akár a reklámtáblákat, hogy megjelenjünk úgy is, mert most nem jelenünk meg.

Van-e még kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor egyelőre ennyi. Köszönöm szépen.

Dr. Lélfa Koppány válasza

DR. LÉLFAI KOPPÁNY elnök-vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.):
Köszönöm szépen.

Gaal Gergely képviselő úrnak válaszolva, a „Szülőföldön magyarul” program egy igen régi támogatási forma, talán a legrégebbi ezek közül. 2800 forint az az összeg, ami éves szinten, az adott pályázati kiíráshoz kapcsolódóan hallgatói támogatásként felhasználható, mely valóban nagyon alacsony összeg, viszont vannak olyan határon túli területek - elsősorban a Délvidékről és Kárpátaljáról beszélek -, ahol még ez az összeg is érdekes lehet. A program össz támogatotti létszámához, valamint az össz támogatási összeghez képest a hallgatói támogatás felhasználása gyakorlatilag elhanyagolható, hiszen az 5,5 milliárd forintból 8 millió forintot tett ki ez a támogatási forma. Ez 2800 forint körüli összeg, és 2800 fő vette igénybe ezt a támogatást. Ez valóban nagyon kevés, de erre mondtam azt, hogy a program komplex áttekintése és koncepcionális módosítása, az egész támogatási program koncepcionális változtatása indokolt lehet, de az ilyen partikuláris változtatásokat nem biztos, hogy célszerű végrehajtani, bár már kaptunk olyan észrevételt, hogy ezt érdemes lenne megfontolni a jövőre nézve. Most jelen formában került kiírásra a pályázat, tehát éppen a feldolgozás zajlik, és valamikor, reményeink május végére születhetnek meg a támogatási döntések. Egyelőre ezek a tavalyi számaink, a tavalyi statisztikáink, és nem tudom, hogy az idei évben ezek hogyan alakulnak, de van egy olyan érzésem, hogy nem növekedett az ilyen típusú támogatásoknál a pályázók száma.

A regionális pályázatok esetén elnök úr jelezte, hogy Horvátország és Szlovénia szervezetei esetén nulla szerepelt. Ez nem véletlen, a regionális pályázatoknál ugyanis a programban Felvidék, Kárpátalja, Erdély és Délvidék vesz részt, tehát Horvátország és Szlovénia szervezetei a regionális pályázat 200 millió forintos pályázati keretére nem nyújtanak be támogatási kérelmet, ellenben a 400 millió forintos központi keretre tudnak pályázni. Ez azért van így, mert nem működnek náluk a lebonyolítói szervezetek, tehát közvetlenül az alapkezelőhöz tudják benyújtani a szervezetek a támogatási igényeiket.

A diaszpóra szervezeteiről szólva az nagyon fontos, hogy ezen szervezetek nem maradnak támogatás nélkül, tehát a Bethlen Gábor Alap magyar kultúráért és oktatásért pályázat körében nincsenek benne az alanyi körben, viszont ezen szervezetek finanszírozása, támogatása más előirányzatokból, akár a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkársága előirányzatából, akár a Bethlen Gábor Alap más előirányzataiból megoldható. Pusztán az volt a cél ezzel elsődlegesen, hogy például a Dél-Amerikában működő magyar szervezeteket ne tereljük be egy olyan szűk határidőket szabó, formai feltételeket előíró pályázati felhívásba, aminek nem tudnak megfelelni.

Egyébként az idei évre elkészült egy deregulációs terv, hogy miben tudunk változtatni, miben tudunk könnyíteni. Viszont szeretném azt előre bocsátani, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelőnek nincs jogalkotási jogosítványa, ez közismert, de mi minden esetben végrehajtjuk mind a Bethlen Gábor Alapról szóló törvényt, mind a végrehajtására szolgáló kormányrendeletet, és betartjuk az egyéb, a határon túli szervezetek finanszírozását

szabályozó államháztartási, pénzügyi és egyéb szervezeti szabályozókban rögzített elvárásokat és követelményeket. Tehát ennek megfelelően írtuk ki a pályázatokat, ennek megfelelően állítjuk össze, illetve kérjük be a benyújtandó dokumentációt a szervezetektől. Szeretném jelezni, hogy itt államháztartási források kihelyezéséről beszélünk, tehát mindenképpen teljesítenünk kell a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeket, ami számunkra egy fontos feladat, ebben nem tudunk változtatni.

Amit viszont meg tudunk tenni, hogy a jogszabályok keretei között próbáljuk megtalálni azokat a pontokat, amikben tudunk egyszerűsíteni. A Magyar Állandó Értekezlet szakbizottságainak ülésén valóban előkerült az, amit például az elnök úr is mondott, hogy a számlát miért kell beküldözgetni, eredetiben aláírva, miért kérünk olyan dokumentumokat, amiket már előzőleg benyújtottak. Ez mind olyan lehetőség számunkra, amiben van mozgástér. Tehát - nem taxatív felsorolva, csak két példát emelnék ki - az előző évben benyújtott alapító okiratok esetén például a két éve benyújtott alapító okiratok esetén el tudjuk fogadni azt a pályázói nyilatkozatot, hogy az alapító okiratban nem történt változás. Nyilván, ahol változás van, tehát ha például a képviselő személye, a bankszámlaszám, a legfőbb szervezet stb. változik, ott szükséges benyújtani a módosítást, de egyébként egy szimpla nyilatkozatot is elfogadunk a pályázóktól.

Ugyanígy a számlák esetén, az elszámolások esetén problémát szokott okozni, hogy milyen számlákat tudnak beküldeni, mit fogad el az alapkezelő, milyen teljesítésigazolásokat kérünk be. Itt szeretném jelezni, hogy egy nagy egyszerűsítés lesz a jövőben, ugyanis a 100 ezer forintösszeg alatti számlákat nem kell benyújtani, azaz a 100 ezer forint egyedi értékhatár alatti számlákról csak összesítőt kell a pályázónak benyújtania. Gondolom, ez nagyban fogja könnyíteni a pályázók dolgát. Most több ilyen deregulációs törekvésünkkel nem terhelném a bizottságot, de több ilyen kezdeményezésünk is van, melyről azt gondolom, hogy a pályázók, a támogatottak tetszését el fogja nyerni, illetőleg valamelyest könnyebbé fogja tenni a dokumentáció benyújtását és az azzal való elszámolást.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Kérdezem, hogy van-e még kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor nagyon szépen köszönöm a tájékoztatót, mely rendkívül részletes, és azt hiszem, mindenre kiterjedő volt. Igazából nem is nagyon tudok mit kérdezni magam sem, mert mindent láttam, amire kérdésem irányult volna, úgyhogy valóban rendkívül széles körű volt. Köszönöm szépen.

További jó munkát kívánok önnek, illetve minden munkatársának, igazgató asszonynak szintén.

Tájékoztató a Kisebbségi Jogvédő Intézet működéséről

Következő napirendi pontunk egy tájékoztató a Kisebbségi Jogvédő Intézet működéséről. Államtitkár asszonyt újra köszöntöm, és dr. Gyeney Laura igazgató asszonyt is. Megkérdezem, hogy esetleg kér-e segítséget, vagy önmagam kívánja a projektort kezelni.

DR. GYENEY LAURA (Kisebbségi Jogvédő Intézet): Szerintem az előzőhöz hasonló kooperációs munkarend lesz közöttünk ily módon is.

ELNÖK: Köszönöm, és máris átadom a szót.

Dr. Gyeney Laura tájékoztatása

DR. GYENEY LAURA (Kisebbségi Jogvédő Intézet): Köszönöm szépen egyrészt a lehetőséget, hogy beszámolhatok a Kisebbségi Jogvédő Intézet, illetve Kisebbségi Jogvédő Alapítvány munkájáról, és azt is, hogy itt lehetek. Egy rövid, ámde tartalmas beszámolóval

készültem, és természetesen örömmel fogadok minden kérdést. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

A Kisebbségi Jogvédő Alapítvány 2012 nyarán alakult, egész pontosan júliusban, és az alapvető célkitűzése az volt, hogy minél hatékonyabb jogvédelmet biztosítsunk a határon túli magyarság számára. Ezt a célt lényegében két pilléren kívántuk megvalósítani. Az egyik pillér egy jogsegélyszolgálat működtetése, felállítása egy határon túli szakemberhálózat létrehozásával, amely már szakmai tapasztalatok birtokában képes ezt a feladatot a lehető legmagasabb szinten elvégezni. A másik pillér pedig egy tudományos pillér, egy tudományos háttér, vagyis a jövő jogásznemzedékének, generációjának kiképzése, felnevelése lényegében az oktatási-tudományos képzési feladatok ellátásával, konferenciák szervezésével, nyári egyetemek szervezésével, ösztöndíjak adományozásával, tehát egy komoly oktatási-képzési háttérrel.

A Kisebbségi Jogvédő Alapítvány kuratóriuma szerencsére egy neves grémiumból áll, ez azt jelenti, hogy nemzetközi, európai jogi és alkotmányjogi elméleti képviselők alkotják az alapítvány kuratóriumát. Az elnökünk dr. Tersztyánszkyne dr. Vasadi Éva, aki alkotmánybíró volt, jelenleg a PPKE-JÁK-on tanít. Az elnökhelyettes Bándy Gyula professzor úr, aki szintén egyetemi tanár, az ELTE-n és a Pázmányon tanít, a tagok pedig a kisebbségvédelemben jártas szakemberekből, szintén elméleti képviselőkből kerültek ki. Hangsúlyoznám, hogy a tagok össz egyetemi kooperációval, együttműködéssel látják el ezt a feladatot, tehát mind az ELTE-ről, mind a Pázmányról, mind a pécsi egyetemről részt vesznek neves oktatók az alapítvány kuratóriumában, végül kiemelném még Wetzl Tamás urat, aki az egyszerűsített honosításért felel.

Az alapítványnak van egy kooperatív szerve, a Kisebbségi Jogvédő Intézet, melynek én vagyok az igazgatója. Itt látható a Kisebbségi Jogvédő Intézet megalapításáról egy kép; Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr és Répás Zsuzsa államtitkár asszony nyitotta meg. Az első tevékenységünk egy nyári egyetem szervezése volt Piliscsabán, mellyel célunk a fiatal jogászhallgatók, doktoranduszok képzése volt. Teljes körű támogatásban részesítettük a részt vevőket, tehát biztosítottuk a szállást, a tandíjat, az ellátást, nagyon színes kulturális programokat szerveztünk, és ami a legfontosabb, hogy ez a kis csapat együtt maradt, és a mai napig egy Alumni-hálózaton keresztül lényegében tudományos tevékenységet folytat.

A nyári egyetem előadóinak listája látható a következő dián. Ez is egy nagyon széles spektrumú lista, ami azt jelenti, hogy mind gyakorlott jogászok, mind határon túli jogvédők, mind elméleti jogászok, minisztériumi vezetők, közigazgatási szakemberek részt vettek a nyári egyetem előadásain, mint előadók. Nagyon sikeres volt összességében ez a nyári egyetem, úgyhogy az idén is szervezünk ilyen, valószínűleg ugyanitt, Piliscsabán, és most már egy konkrét tárgykörre fókuszálva, az állampolgárság kérdéskörére.

A nyári egyetem mellett konferenciákat szerveztünk, illetve ilyeneken vettünk részt társszervezőként. Egyrészt egy „Nemzetpolitikai irányok és trendek Európában és világszerte” című konferencián vettünk részt társszervezőként, önálló szervezőként pedig az „Az állampolgárság aktuális nemzetközi és európai jogi kérdései” konferenciát szerveztük meg decemberben, illetve januárban, az Ügyvédi Kamarában kifejezetten a szlovák állampolgárság megfosztásával kapcsolatosan rendeztünk egy konferenciát. Ezeknek a konferenciáknak az előadásanyaga a konferenciakötetben is megjelenik. Továbbá tudományos diákkört szerveztünk, szintén a folyamatos tudományos képzés biztosítása céljából, ami azt jelenti, hogy nemcsak nyáron, hanem egész évben biztosítjuk a képzését ezeknek a jogász hallgatóknak a kisebbségvédelem tárgyában.

A következő nagy projektünk egy nemzetközi konferencia szervezése lenne május 23-24-én, ahol Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr védnököl. A célja ennek a konferenciának, hogy az állampolgársággal kapcsolatos kérdéseket, dimenziókat európai jogi, nemzetközi jogi aspektusból analizáljuk. Alapvetően ez egy konzultációs fórum, ahol a

legnevesebb tárgyban érintett, érdekelt nemzetközi jogászok vesznek majd részt. A következő slide-on látható az előadók listája, tényleg a legkiemeltebb egyetemekről, az Egyesült Királyságból, Cambridge-ből, az Amerikai Egyesült Államokból, a groningeri egyetemről érkeznek külföldi előadók, és a hazai előadók között is nagyon nívós előadók vannak, mint Kovács Péter alkotmánybíró úr, aki a Pázmány nemzetközi jogi tanszékének a vezetője, Jakab András, az ELTE Jogtudományi Intézetének igazgatója, Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Intézet igazgatója, és sorolhatnám.

A másik fő tevékenységünk a tudományos fázis mellett a Kárpát-medencei jogsegélyszolgálat működtetése. Ez alapvetően három pilléren áll, ami azt jelenti, hogy van egy rendelkezésre állási pillér a külhoni civil szervezetek, jogászok részéről. Ez azt jelenti, hogy folyamatosan monitorozzák a jogsértéseket, amit külhoni honfitársaink ellen elkövetnek, és ebben az esetben értelemszerűen fellépnek. A második pillér egy konkrét ügyellátási pillér, tehát tényleges eljárás lefolytatása az ügy kezdetétől egészen az eljárás lezárásig. A harmadik pillér pedig egy dokumentációs pillér, tehát egy folyamatos anyaggyűjtés az olyan jogsérelmek, jogsértések vonatkozásában, amelyek valamilyen okból nem kerülnek nyilvánosságra, illetve nem indul eljárás e tárgyban.

Jelen pillanatban 12 pályázatot ítélt meg sikeresnek a Kisebbségi Jogvédő Alapítvány kuratóriuma. A partnerek lényegében Felvidékről, Erdélyből, Kárpátaljáról, a Vajdaságból kerültek ki, de egyetlenegy területet szeretnék kiemelni, a Vajdaságot - a következő slide-on egyébként láthatók a partnerek is, akikkel szerződünk -, ugyanis a Vajdaságból rendelkezésre állásra sajnos nem jelentkeztek jogvédők, kizárólag a dokumentációs tevékenység folytatása céljából jelentkeztek, ezért a Kisebbségi Jogvédő Intézet felkereste a helyi szervezeteket - a következő slide-on láthatók ezek -, és a VMSZ helyi vezetőivel megállapodtunk abban, hogy a következő pályáztatás során másban írjuk a következő pályázatot, és ők is benyújtanak a rendelkezésre állásra pályázatot. Ez egy sikeres konzultáció, találkozás volt tehát, amikor találkoztunk a VM DP helyi vezetőivel, az MNT elnökével és a CMH szervezetével is.

Két konkrét ügyben próbáltuk közvetlenül bekapcsolódni a segítségnyújtásba, ahol erre felkértek minket. Ez a Wass Albert emlékest ügye volt, mely sikeresen zárult, mert megszüntették az eljárást a sérelmet szenvedett személyekkel szemben, illetve a temerini fiúk ügye volt még, amely egy igen komoly ügy, és folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a helyi ügyvédekkel, Bozóki Antal úrral, illetve Losoncz Dávid ügyvéddel, és hamarosan kiutazunk, hogy felkeressük az érintetteket. Köszönöm szépen.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nekem a kérdésem elsősorban az aktuális ügyekre vonatkozott volna, hogy mit tudunk például a mai nappal a temerini fiúk helyzetéről, ügyéről, van-e előrelépés, a közeljövőben várható-e ilyen, és ezekre kérdeztem volna rá, meg a többi olyan ügyre, amely általában a közvéleményt érdekelte, érdekli, de ezt láthattuk az utolsó lapon.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e kérdés, hozzászólás. *(Jelzésre.)* Ékes Ilona képviselő asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Kérdésem nincsen, mert azt már föltette elnök úr, a hozzászólásom pedig annyi lenne, hogy nagyon örülök, hogy most már van arca ennek a szervezetnek, ugyanis több ízben jártam kint én is a Délvidéken, a temerini fiúk ügyében is, és nem tudtunk semmit mondani az ottani szülőknél, ügyvédeknek, mert nem tudtuk, hogyan működik ez a szervezet.

Illetve még azt szeretném megkérdezni, hogy esetleg meghívást kaphatunk-e erre a nemzetközi konferenciára.

Dr. Gyeney Laura válaszája

DR. GYENEY LAURA (Kisebbségi Jogvédő Intézet): Természetesen, a meghívó nyomdában van, hamarosan küldjük, és szeretettel látunk benneteket.

A temerini fiúk ügye valóban egy kiemelt ügy, és az elmúlt években, évtizedekben sajnos nem történhetett benne komoly előrelépés. Mi abban bízunk, hogy az európai uniós csatlakozás egyfajta nyomáskényszert jelent majd, és ha jól tudom, a következő országjelentés 2013 októberében kerül ki Szerbiáról. Azt vállalta a bizottság, hogy folyamatosan monitorozza ezt a térséget, és felveszi a kapcsolatot a vajdasági ombudsmannal. Tehát bízunk abban, hogy egyfajta csatlakozási nyomás segíteni fog minket ebben az ügyben, de mint tudjuk, ez egy nagyon kényes ügy, több szempontból, elsősorban azért, mert maguk az ügyvédek is tudják, hogy nagyon érzékenyen kell kezelni ezt a kérdést, hiszen, ha nagyon odacsapnak, akkor ez visszafelé sült el. Sajnos továbbra is fogva tartják ezeket a fiúkat. Elsősorban mi anyagilag támogatjuk ezt a kört, tehát a temerini fiúkat védő ügyvédeket, de természetesen jelen vagyunk, és mint említettem, most májusban is utazunk ki, és próbálunk a szülők számára is anyagi támogatást nyújtani. Alapvetően erre terjed ki a tevékenységünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Hadd kérjem igazgató asszonyt, hogy ha a konferenciákat, előadásokat szerveznek, akkor a bizottságunk tagjait legyenek szívesek meghívni, illetve, ha kapunk egy meghívót a bizottsági titkárságra, akkor mi megkeressük azt a képviselőtársunkat, aki esetlegesen részt tud venni ezeken a rendezvényeken. Nagyon fontos lenne ez, hiszen a mi munkánkat nagyban segítené, ha ezekbe bepillantást nyerhetnének.

Itt szeretném elmondani, hogy még egy kihelyezett ülést tervezünk ebben a tavaszi félévben, valószínűleg Szerbiába, a Vajdaságba, amelynek egy állomása lenne Temerin, tehát a formális bizottsági ülésünket, ha sikerül megszervezni, és nem lesz semmilyen akadály, akkor Temerinben tartanánk. Ez egy szimbolikus jelentőségű lenne, hogy éppen abban a kisvárosban tartanánk bizottsági ülést.

Ha több hozzászólás, kérdés nincsen, akkor köszönöm szépen a tájékoztatót. További jó munkát kívánunk önöknek!

DR. GYENEY LAURA (Kisebbségi Jogvédő Intézet): Én is köszönöm szépen.

Tájékoztató a Nemzeti Regiszter működéséről

ELNÖK: Rátérünk a harmadik napirendi pontunkra, mely szintén egy tájékoztató a Nemzeti Regiszter működéséről. Államtitkár asszony mellett üdvözlöm Milován Orsolya főosztályvezető asszonyt, aki a Stratégiai Tervező és Tájékoztatási Főosztályt vezeti. Melyiküknek adjam meg a szót? *(Jelzésre.)* Államtitkár asszony!

Répás Zsuzsanna tájékoztatása

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr.

Nagyon nagy örömmel számolok be a Nemzeti Regiszterről, mert egy olyan modern, a XXI. századnak megfelelő módon tudjuk így tartani a kapcsolatot a diaszpóra magyarságával, és végül is bármilyen magyarral, aki a világ bármely pontján van, ami lehetővé teszi az online, azonnali elérést és a közvetlen kommunikációt.

A Nemzeti Regiszter létrehozása: mi is volt a mi alapelvünk ezzel kapcsolatban? A diaszpóra kérdése az elmúlt 23 évben sajnos háttérbe szorult, éppen ezért elhatározta a kormány, hogy a diaszpórával is egy új, megújult, sokkal erősebb, sokkal előbb viszonyt szeretne kialakítani. Az volt a célunk, hogy a diaszpórában élőket közelebb hozzuk

Magyarországhoz, jobban bevonjuk a magyar nemzet vérkeringésébe, gyakorlatilag erősítsük a diaszpórában élők nemzeti identitását és a nemzethez való kötődését.

Egy nagyon fontos kérdést kellett itt megvitatnunk, ami gyakorlatilag paradigmaváltást is jelent. Régi mondás, hogy nyelvében él a nemzet, és ez a Kárpát-medencében így igaz, de a diaszpórában, alapvetően idegen nyelvi és kulturális közegben élő magyarok esetében ezt nem mondhatjuk. Tehát nem várhatjuk el Amerikában vagy Ausztráliában egy harmad, negyed vagy ötöd generációs magyartól, hogy jól beszéljen magyarul, sőt, hogy egyáltalán beszéljen magyarul, viszont ezek az emberek annak ellenére, hogy már nem bírják a magyar nyelvet, azért magyarnak érzik magukat, kötődnek a magyar kultúrához, a magyar hagyományokhoz, és számunkra ők is nagyon fontosak, ők is értéket jelentenek, ők is a magyar nemzet részei, és őket is szeretnénk bevonni a nemzeti összetartozásba. Éppen ezért attól függetlenül, hogy milyen nyelven beszélnek, szeretnénk őket bevonni ebbe a párbeszédbe, és szeretnénk őket bevonni ebbe a programba.

Tehát a diaszpórával való megújult viszony keretében több új intézményt, programot indítottunk el. Az egyik ilyen a Magyar Diaszpóra Tanács, amely a diaszpórában élő magyar szervezeteknek a fóruma, tehát a diaszpóra magyar szervezeteivel való kapcsolattartásnak egy intézményesített fóruma, ami azt a párbeszédet szolgálja, amit a kormány tud folytatni ezekkel a diaszpóra szervezetekkel. A regiszter viszont az egyes személyeknek a személyre szóló megszólítását szolgálja, mely egy közös virtuális terület, egy honlapot és az ezt kiegészítő Facebook-oldalt jelenti.

Nagyon fontos a diaszpórával való kapcsolattartásban egyrészt az egyszerűsített honosítás, hiszen eddig az az egészen paradox helyzet állhatott fenn, ha például Stockholmban egymás mellett élt két magyar, akik ugyanabba a magyar szervezetbe jártak, ugyanabban a közösségben töltötték a hétvégét, ugyanúgy ünnepelték a magyar ünnepeket, csak az egyik magyar Budapestről vándorolt ki, a másik pedig Kolozsvárról, az, aki Budapestről vándorolt ki, eddig is magyar állampolgárnak számított, viszont a kolozsvári eddig nem vehette fel a magyar állampolgárságot. Az egyszerűsített honosítással ez a különbségtétel, ez a diszkrimináció megszűnt.

Emellett nagyon sokat jelent a diaszpórában élő magyaroknak az állampolgárság megállapításának egyszerűsítése, hiszen azok a magyarok, akik Magyarországról vándoroltak ki, akár saját maguk, akár szüleik révén magyar állampolgárok, tehát nekik nem kell felvenni a magyar állampolgárságot. Viszont ennek a magyar állampolgárságnak a megállapítása egy nagyon hosszú, bürokratikus, sokáig eltartó és sok pénzbe kerülő folyamat volt, azonban a személy- és lakcímnnyilvántartás digitalizálása és az állampolgárságról való lemondások digitalizálása egészen a '30-as évekig visszamenőleg megoldotta ezt a problémát. Tehát ma már az állampolgárság megállapítása egy nagyon egyszerű folyamatot jelent.

Több könnyítést is bevezettünk ezzel kapcsolatban. Eddig, ha lejárt az útlevél, például március 12-én, akkor 13-án már nem fogadta el hivatalosan a magyar állam, hogy az az ember magyar állampolgár, és az egész folyamat előlről kellett indítani. Mostantól kezdve az útlevél lejártá után még egy évig igazolja a magyar állampolgárságot, tehát ha valaki egy vagy két napot, két hetet, esetleg két hónapot késik útlevelének a megújításával, annak nem kell ilyennel szembesülnie. Mindez az egyszerűsítés azt eredményezte, hogy jelentősen lerövidült a magyar állampolgárság megállapításának a határideje.

Szintén új program a diaszpóra felé a Kőrösi Csoma Sándor-program, amelynek keretében magyarországi fiatalok látogatnak el a diaszpóra közösségeihez. Az a célunk, hogy segítséget nyújtsunk ezeknek a szervezeteknek a mindennapi tevékenységükben, erősítsük a magyar identitásukat, erősítsük a Magyarországgal való kapcsolattartást, korrekt és naprakész információt adjunk nekik Magyarországról. Ez a program az év elején indult, egy képzés után most minden fiatal kiment már a célországba, ahol vállalta ezt a feladatot, és most már jönnek a visszajelzések, egy csomó pozitív visszajelzést kapunk. Én azt remélem, hogy ez a program

nagyon fontos lesz a diaszpóra szervezetek életében, meg fogja erősíteni ezeket a szervezeteket és Magyarországhoz való kötődésüket.

Szintén új program a Julianus-program, melyet a Diaszpóra Tanács keretében indítottunk el. Az a célja ennek a programnak, hogy létrehozzunk egy katasztert a világban található magyar örökségekről. Értünk ezalatt mindent, ami a magyarsághoz kötődik egy távoli országban, legyen szó egy magyar házról, egy magyar templomról, egy magyar könyvtárról vagy egy Mindszenty-szoborról, vagy Magyarországhoz, a magyarsághoz kötődő dologról, egy elnevezett térről, utcáról, tehát, hogy megtaláljuk a világban azokat a nyomokat, amelyeket a magyarság jelenléte, vagy a magyar kultúra jelenléte adott, és egy kataszterbe összegyűjtjük ezeket.

A következő program, amit szeretnék megemlíteni, a ReConnect Hungary, a Magyar Birthright Program, ami azt jelenti, hogy a diaszpórában élő többed generációs magyar fiatalokat hozunk el Magyarországra, tehát egy magyarországi élményt adunk ezeknek a fiataloknak. Ebben a programban a fő segítőnk a Balassi Intézet és a Kossuth Alapítvány.

Térjünk vissza a regiszterhez, hiszen ez volt a fő kérdés, amit kérdezett a bizottság. Tehát a regiszter célja a világ magyarságával való mindennapi párbeszéd, az egymásról való tudás bővítése. Az volt a célunk, hogy közvetlenül tudjunk kapcsolatba lépni a világ bármely pontján élő magyarral, és létrehozzunk egy közös teret a különböző magyar közösségeknek, éljenek bárhol a világban. Az is cél, hogy tudjuk szélesíteni azt a teret, akikkel kapcsolatban vagyunk, és nemcsak mi, hanem a diaszpórában lévő szervezetek is, mert vannak olyan tájai a világnak, ahol nincsenek ilyen diaszpóra szervezetek helyben, de ez segít az ott élő magyaroknak, hogy megtalálják a hozzájuk legközelebb lévő diaszpóra közösséget, hogy be tudjanak kapcsolódni annak életébe. 2011. október 17-én indítottuk el ezt a honlapot, volt egy beharangozó sajtótájékoztató, amit Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr tartott.

Mi az, amit tudnunk kell a honlapról? Ez a honlap hasznos információkat tartalmaz a magyarság közéleti kérdéseiről, ami azt jelenti, hogy egyrészt Magyarországról, másrészt a nyugati diaszpóráról. Lehetőség van arra, hogy a diaszpóra szervezetek bemutatkozzanak, bemutassák saját magukat, de akár a programjukat föl tudják tölteni, így hirdetni tudják a programjaikat, utána pedig a lezajlott programokról, ünnepekről stb. be is számolhatnak, akár multimédiás képeket, videókat is feltölthetnek a honlapra. Mi Magyarországról pedig folyamatosan töltjük a nemzetpolitikai vonatkozású híreket a közéletből, a politikából, a kultúrából, és folyamatosan frissítjük ezeket az információkat, és megtalálhatók a honlapon Magyarország üzenetei. Van egy eseménynaptár funkció is, akár hetekre előre lehet információt kapni a különböző eseményekről, akár itt Magyarországon történnek, akár a világ bármely pontján, tehát a diaszpóra szervezetek különböző programjairól.

Mint említettem, angol nyelven is elérhető ez a honlap, hogy el tudjuk érni a diaszpóra többed generációit, akik esetleg már nem beszélnek magyarul, sőt tervezzük spanyol nyelven is az oldal elindítását. A regisztert egy Facebook-oldal is kiegészíti, mely a közösségi média eszközeinek felhasználásával teszi még inkább ismertté ezt a honlapot.

Beszéljünk még egy kicsit a kampányokról, amelyek elindították ezt a honlapot. Igyekeztünk megkeresni olyan híres magyarokat, akik a mai fiatalságot meg tudják szólítani, akiknek a neve a mi fiataljainknak, és a világban bárhol élő fiatalnak mond valamit. Azok az arcok, akik segítettek nekünk a honlap indulásában: Téglás Zoltán, aki az Egyesült Államokban élő rock zenész, Sao Paolóból Elisabeth Mérő Santucci, aki cserkész és néptáncos, vagy például New Yorkból Pigniczky Réka, aki újságíró és filmrendező.

Hogyan működik a honlap? Van egy főoldal, amit akkor lehet jól látni, ha valaki rámege a honlapra. Tehát a főoldalon keresztül tudjuk, ha regisztráltunk, a különböző tartalmakat elérni. De hogy az alapinformációkat most összefoglaljam, eddig összesen 65 ezer 131 fő regisztrált a Nemzeti Regiszter oldalán, és az indulás óta több mint 100 ezren nézték meg. Jelenleg 33 diaszpóra szervezet bemutatkozása található meg, és ez folyamatosan

bővül. Továbbá tavaly decemberben kötöttünk egy megállapodást a Duna World Rádióval, ami azóta előben is elérhető az oldalon.

Mint ahogy említettem, megtalálható az oldalon a szervezetek bemutatkozása földrajzi bontásban. 33 diaszpóra szervezet bemutatkozó anyaga, fő tevékenységi körük, céljaik, elérhetőségeik találhatóak meg itt. Van eseménynaptár is, ami szintén nagyon fontos, ugyanis hónapról hónapra előre lehet információt szerezni a diaszpóra közösségek életéről, programjairól, a legfontosabb eseményekről. Vannak galériák, ahol a fotóalbumokat, az eseményekről szóló beszámolókat találhatjuk meg, ide tölthetik fel a szervezetek.

Milyen szolgáltatások érhetők el a honlapról? Ilyen a heti Duna World News: ez az MTVA-val kötött megállapodás alapján a Duna World Televízió napi angol nyelvű híradóiból készített heti összefoglaló, mely egy összefoglaló videóként Duna World News néven tekinthető meg hetente a honlapon. Van egy heti hírlevél is, mely a „Magyarország üzen” című hírlevelünk, mely szintén heti rendszerességgel kerül kiküldésre, és eddig 20.857 e-mail-címre küldtük el.

Egyéb eredményeket, adatokat is tudok mondani a honlapról: az eddig hozzánk érkezett kérdések száma elérte a háromezret. Ezeknek a kérdéseknek a többsége technikai jellegű volt, például hogyan lehet regisztrálni, vagy mi van, ha valaki elfelejtette a jelszavát, hogyan lehet feliratkozni a hírlevélre stb. De nagyon jól estek azok a levelek, amelyekben megköszönték a nyugaton élő magyarok, hogy ilyen módon is gondol rájuk az anyaország, és hogy így tájékoztatjuk őket a magyarsággal kapcsolatos legfontosabb információkról. Többen kérték segítségünket rég elveszettnek hitt hozzátartozóik megtalálásában, és kaptunk konkrét technikai kéréseket is például a magyar állampolgárság igénylésével kapcsolatban. Az elmúlt évben összesen 315 eseményt osztottunk meg a Nemzeti Regiszter közösségével.

Hadd számoljak be röviden a Facebook-oldal működéséről is. Miért is választottuk, hogy a Nemzeti Regiszter honlapot egy Facebook-oldal is kiegészítse. A közösségi média eszközével, a korszerű kapcsolattartással, a fiatalok bevonásával szeretnénk volna erősíteni a regisztert, célunk az intenzív, többoldalú információáramlás és tájékoztatás a világ magyarjai között, bárhol is éljenek a világon, és különösen a fiatalok egymás közötti kommunikációját szeretnénk volna kihasználni. Az ezekkel kapcsolatos alapadatokról is hadd mondjak néhány szót! A rajongók száma 4317 fő, általában hetente 3-4 új poszt jelenik meg, egy poszt lájkolóinak a száma átlagosan 60-70, de gyakori a 100 feletti lájkoló is. A legtöbb tetszésnyilvánítást eddig elért poszt 317 lájk volt, és azok száma, akiket egy héten elértünk, 2400 fő.

Játékok is megtalálhatók a honlapon, hogy szintén a fiatalokat egy kicsit megmozgassunk. Itt azokra a programokra szeretnénk volna felhívni a figyelmet, amelyek a nemzetpolitikában a legfontosabb évi programjaink. Tavaly az óvodások éve volt, idén pedig a kisiskolások éve, ezért a program logójának megosztásáért - postacím elküldése esetén - egy „Óvodák éve” feliratú Rubik-kockát adunk ajándékba. Eddig 206 rajongónk osztotta meg ezt a logót. Köszönöm szépen a figyelmet.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések vannak-e? (*Nincs jelentkező.*) Amíg megfogyatkozott képviselőtársaim közössége gondolkodik a hozzászólásokon, hadd kezdjem el én. Érintőlegesen szó volt itt az állampolgárságról, illetve a honosítási eljárásról. Nagyon sokan be tudunk számolni arról, hogy milyen jelentős esemény ez nemcsak az egész magyarság számára, hanem az érintett személyek, illetve családok számára is, és amely töretlenül zajlik a diaszpórában is, ugyanis egyre többen igénylik a kettős állampolgárságot, illetve honosítatják vissza magukat, és egyre többek fejében oszlanak el azok a tévhitek, amelyek főleg a diaszpórában élő magyarok fejében vannak. Például mi találkoztunk egy olyan volt jugoszláv

állampolgárral, aki úgy gondolta, hogy neki semmi esélye nincsen arra, hogy magyar állampolgár legyen, de számos esetet lehetne erre még mondani, és hál' istennek a konzulátusokon, külképviseleteken dolgozó munkatársak azért rendre azt a munkát végzik, amit végezni kell.

Itt szeretném elmondani, hogy a múlt héten, szerdán Wass Albert író fia is megkapta a magyar állampolgárságot, illetve visszahonosította magát, hiszen 1943. január 12-én született Kolozsváron, és mindjárt élt is a lehetőséggel, hogy kérje a magyar útlevelet. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy ez egy szimbolikus cselekedet volt a részéről, és lehet, hogy ez a tette sokak számára hozza meg azt a döntést, hogy ők is vállalják és megtegyék ezt.

A regiszterről konkrétan: egyre többen értesülnek arról, hogy ez a regiszter működik, és amely olyan lehetőségeket kínál, amelyekről mi nem is tudjuk igazából, hogy milyen lehetőségek, hiszen, akik itt regisztrálnak, olyan vérkeringésbe kerülnek, melynek révén számos program, ismeretség stb. nyílik meg a számukra, és ez mindenféleképpen jó és üdvözlendő. Viszont azok a számok, amelyek itt elhangzottak, bár látszólag magas számok, és ahhoz képest, ahogyan indult, még magasabbak, és valószínű, hogy folyamatosan egyre nagyobb számokról tudunk beszámolni, mégis azt mondhatjuk, hogy az összmagyarság számára, akár a diaszpórán belül nem annyira ismert még. Sokan ismerik, viszont még többen vannak azok, akik nem ismerik, és az ő számukra, hogy megismerjék, talán könnyebbséget jelentene, ha közvetlenül felvennék a kapcsolatot a Diaszpóra Tanács, vagy a Diaszpóra Tanács tagjai által ismert civil szervezetekkel, és egy levélben - lehet, hogy ez már megtörtént, és nem figyeltem - kérni őket, hogy ha honlappal rendelkeznek, biztosítsanak megjelenési lehetőséget a Nemzeti Regiszter számára, vagy legalább hívják fel a közösségek, illetve tagjaik figyelmét arra, hogy itt van a Nemzeti Regiszter, és éljenek ezzel a lehetőséggel. Minden egyes lehetőséget szerintem meg kellene ragadni ahhoz, hogy a fiatalokat meg tudjuk szólítani, hiszen rajtuk múlik minden, nem az idős embereken; nyilván, azokon is, de a közösségek megmaradását a fiatalok fogják biztosítani.

Teljesen egyetértek államtitkár asszonnyal abban, hogy számunkra nemcsak a magyarul tudók fontosak, és mi nemcsak a magyar kultúra ismeretével bíró fiatalokra számítunk, hanem mindenkire. Arra is, aki lehet, hogy már régen nem beszél magyarul, vagy már a nagyszülei sem beszéltek magyarul, de számon tartja a magyar származását, magyar identitását, vagy részbeni magyar származását, mert lehet, hogy 4-5 más nemzetiségű össel is bír, viszont ő büszke arra, hogy felerészben, vagy nyolcadrészben magyar származású, és valahogy szeretne hozzánk kapcsolódni. Például a Sao Paolói magyar ház elnöke, Pedro - több neve is volt, ezt tudtam megjegyezni, mert mindenki Pedrónak szólította - teljesen brazil megjelenésű, nem tudom hányadrészben magyar származású fiatalember, aki egyébként jól beszél magyarul, néptáncoktató, a csoport egyik vezetője, a magyar ház vezetője, és mindent, ami csak lehetséges, ő szervez. Ha ilyen fiatalemberekről lemondunk, vagy azokról, akiket ők el tudnak érni, akkor ez a nemzet is nagy hátrányt szenved.

Mondta államtitkár asszony, hogy eddig angol nyelven jelenik meg a Nemzeti Regiszter, de tervezik-e, hogy spanyol nyelvű is legyen. Illetve hadd kérjem, ha lehet - nem tudom, hogy erre is gondoltak-e -, hogy esetlegesen portugál nyelven is jelenjen majd meg, mert például csak Sao Paolóban 100 ezer magyar él, akiknek a döntő többsége már nem beszél magyarul, de őket is valahogy el tudnánk érni ezáltal. Sőt, Németországban is nagyon sokan vannak magyar származásúak, úgyhogy német nyelven is megjelenhetne, de gondolhatunk itt azokra is, akik magyarországi németek vagy svábok voltak, és kitelepítették őket, de ragaszkodnak Magyarországhoz, illetve identitásukban bírnak ezekkel a gyökerekkel. Itt hadd mondjak egy érdekes példát! Dél-Amerikában, Brazíliában van egy magyar közösség, akiknek tagjai Veszprém megyéből származnak, körülbelül 2-300-an vannak, és mind magyarországi németek voltak, Ungarndeutsche-ok, akik felfedezték a gyökereiket, és ami érdekes, hogy nem a némethez akarnak közelíteni, hanem a magyar gyökerekhez, ezért

magyar néptáncsoportot hoztak létre, és élénk közösségi életet élnek. Én egyet láttam közülük, aki a LAMOSZSZ-on képviselte őket -, egy echte német külsejű fiatalembről van szó, de ő és a közösségük ragaszkodik Magyarországhoz, a magyar gyökerekhez. Őket esetlegesen el tudnánk érni németül, de még inkább portugálul. Tehát aki foglalkozik ezzel a témával, és itt a teremben csak ilyenek ülnek, azok számtalan példát tudnának még felhozni arra, hogy milyen variációk vannak ezekben az ügyekben, de ha többnyelvű lenne az oldal, szerintem még több lehetőség lenne erre.

Egy konkrét dolog: Magyarország 2013 nyarán a Smithsonian Folklife Festival vendége. Ezt a rendezvényt 1967 óta rendezik meg minden egyes évben, a költségvetésben is nagyon jelentős támogatást kap ez a rendezvény, illetve a rendezvényen való részvétel. Washington DC-ben rendezik meg az idén, és az ottani magyarok jelezték számunkra, hogy a magyar közösségek nagyon-nagyon keveset tudnak erről. Minden egyes lehetőséget meg kellene ragadni arra, hogy nagyon-nagyon propagáljuk ezt a rendezvényt, hiszen óriási dolog ez.

Ha nincs több kérdés, hozzászólás, akkor visszaadnám a szót.

Répás Zsuzsanna válasza

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr.

A kommunikáció a kulcskérdés a diaszpóra magyarságával való kapcsolattartásban, és ennek keressük mi is a legjobb módjait, ezért is hoztuk létre ezt a regisztert. Valóban az a baj, hogy más a helyzet a diaszpórában, mint itt, a Kárpát-medencében, ahol nagyon sok helyen magyarországi tévé- és rádióadásokat hallgatnak az emberek, és megint más a több ezer kilométerre lévő Amerikában vagy Ausztráliában élő magyarok helyzete. Bár én jártam olyan New Brunswick-i kocsmában, ahol nem a sportszatóra ment, hanem a Duna Televízió. Tehát azért van kapcsolat Magyarországgal, de ennek keressük mi is a legjobb módjait, és pontosan a fiatal nemzedék megszólítására szeretnénk helyezni a hangsúlyt, mely nem mindig könnyű.

Mindaz, amit felsorolt, a Smithsonian Folklife Festival, pont ezek azok a dolgok, amelyekre jó volna felhívni minél több nemzetársunk figyelmét, és ezáltal is jobban bele tudnánk őket kapcsolni a magyar nemzet vérkeringésébe, és én azt remélem, hogy ez a regiszter is fogja ezt szolgálni. A Diaszpóra Tanácsban mindenképpen népszerűsítjük a honlapot, ez nem is kérdés, ők tudnak erről, és azt hiszem, rendszeresen rajta is vannak a honlapon, sőt én azt is hallottam már, hogy például Észak-Amerikában az állampolgársági ügyintézés időpontjait is a honlapon hirdetik és szervezik. Tehát a Nemzeti Regiszter segítségével gyűjtik össze például az embereket, amikor egy-egy kihelyezett konzuli napra elmegy valahová a konzul, mondjuk New Yorkból Clevelandbe, hogy minél több igénylőt össze tudjon szedni egy alkalommal.

Ezek nagyon fontos feladatok, mert nehezebb elérni az ottani magyarságot a nagy távolságok és a szétszórtság miatt. Én azt remélem, hogy ebben a Kőrösi-program is segíteni fog majd, tehát azok a fiatalok, akik kimentek a diaszpóra szervezetekhez, hiszen nemcsak egy helyben vannak. Ők kimentek egy szervezethez, de az a feladatuk, hogy minél több szervezethez látogassanak el, mert úgy vannak beosztva a körzetek is, hogy lefedjük például a teljes Egyesült Államokat. Mindenkinek megvan a maga körzete, és az a feladatuk, hogy elmenjenek minél több városba, minél több szervezetet meglátogassanak, és hirdetik ezeket a kapcsolattartási lehetőségeket is.

Magyarul és angolul érhető el most a honlap, és bár szeretnénk minél több nyelven is elérhetővé tenni, de ez pénzkérdés. A folyamatos frissítés miatt folyamatos fordításra van szükség, és egyelőre a lehetőségeink ezt a két nyelvet teszik lehetővé, de valóban jó volna nemcsak spanyolul, hanem például portugálul is elérhetővé tenni, hiszen a legnagyobb

magyar közösség Brazíliában van a dél-amerikai országok közül, úgyhogy törekszünk erre, és remélem, hogy minél előbbé válhat a kapcsolattartásnak ez a módja is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ha nincs több kérdés, hozzászólás, akkor szeretném megköszönni államtitkár asszonynak, illetve munkatársainak, hogy részt vettek a mai bizottsági ülésünkön, és megtartották a tájékoztatójukat, illetve a kérdésekre válaszoltak. További jó munkát kívánunk, sok sikert mindannyiunk érdekében. Köszönöm szépen.

RÉPÁS ZSUZSANNA nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönjük szépen.

Egyebek

Egyebekben van-e kérdés, hozzászólás. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor mindenkinek jó étvágyat és jó munkát kívánok! A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 54 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika